

LIVAR – Livslängdsoptimering av räler

Alexander Lundstjälk

Alexander.lundstjälk@swerim.se

INFRA
SWEDEN 2030

Med stöd från:

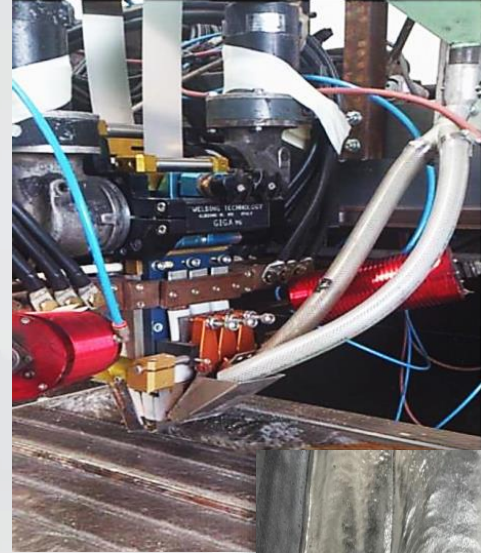
FORMAS

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM

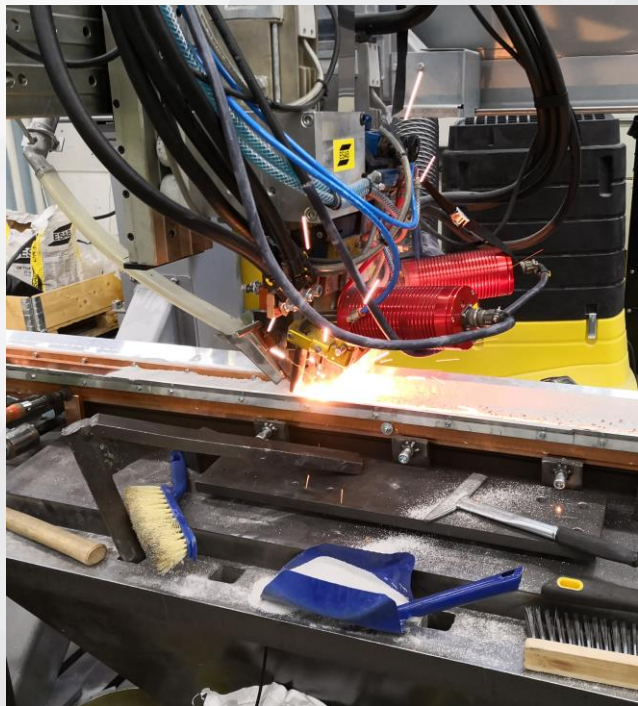
Syfte

- Förlänga livslängd på räler genom reparation med påsvets av längre sträckor ute i spåret
- Utveckla produktiv påsvetsmetod, kallad elektroslaggpåsvetsning med dubbla band, tillsammans med ESAB, TRV och Infranord
- Skapa underlag för implementering av ny reparationsteknik
- Vinst
  - Kortare uppehåll genom reparation istället för byte av räler
  - Miljövänligare att återanvända än byta ut. Minskade CO₂ utsläpp
  - (Ekonomisk vinst genom ökad livslängd?)

Syfte

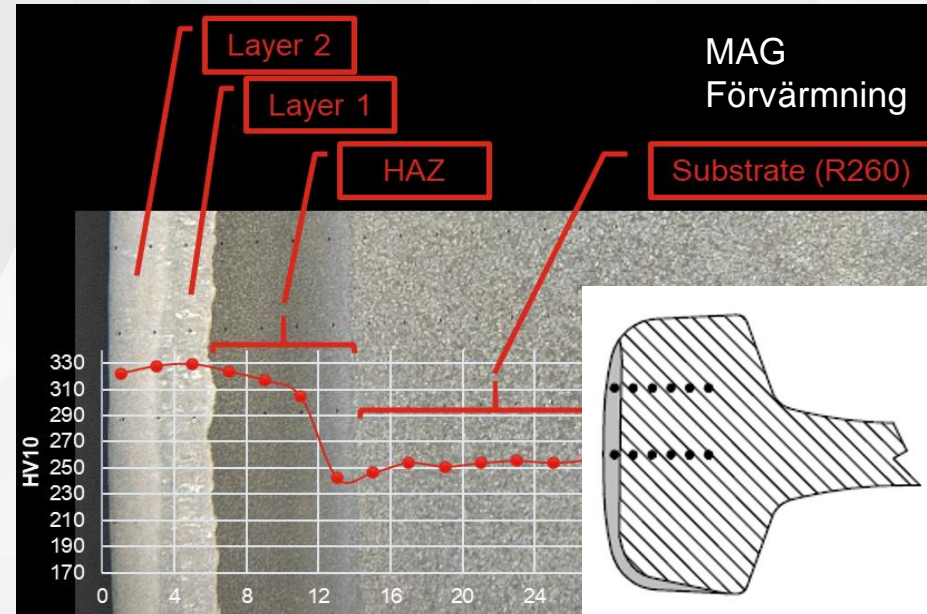
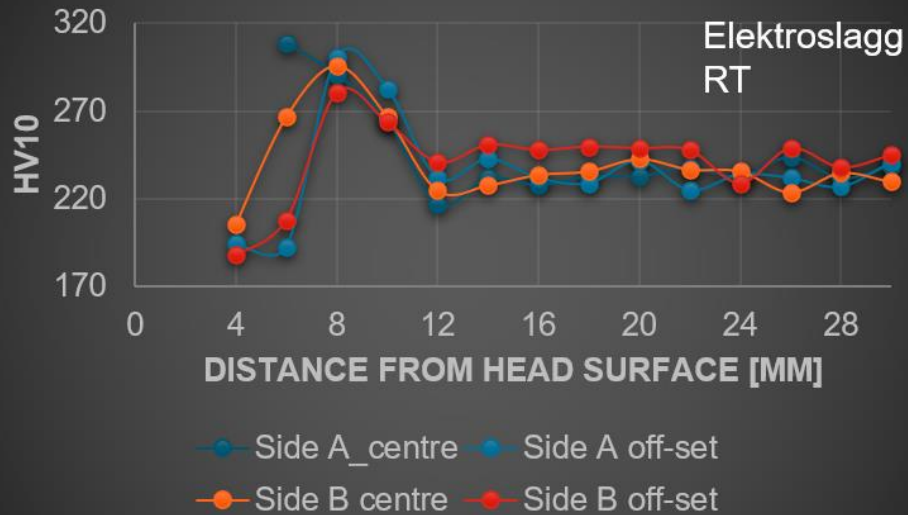
- Dubbla tillsatsband ger höga deponeringshastigheter som gör det möjligt att utföra reparation på plats i spåret relativt snabbt. Ca 3kg/min, framföringshastighet 1 m/min

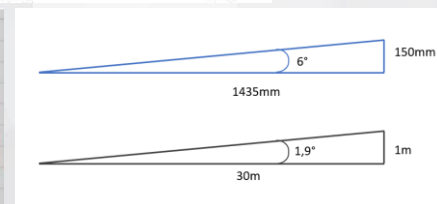
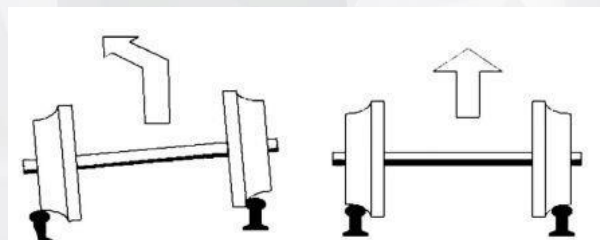
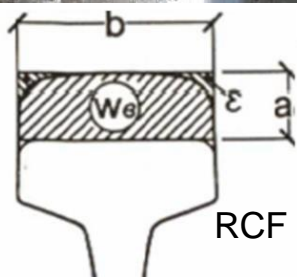
Resultat

- Elektroslaggprocessen har utvecklats och ger goda resultat (även utan förvärmning som är ett krav vid traditionell MAG-svetsning). Rätt hårdhet i påsvets och gm enl. TRVs kravspec(Maximalt 400 HV10), god inträngning, etc.
- MAG(två strängar) med förvärmning har jämförts med elektroslaggprocessen utan förvärmning(en sträng)

Resultat

- Diskussioner kopplat till LCC har däremot utrett att det blir stora utrustningskostnader för att utföra reparationsarbetet; tågagn eller markburet fordon som utför svetsning och efterbearbetning. Detta öppnade för diskussion om mer ekonomiskt lönsamma lösningar.
- Störst ekonomiska vinst görs genom reparation av sidan på rälhuvudet snarare än toppen. Tester har påbörjats med ny svetsprocess, pulverbågsvetsning, på sidan av räl.

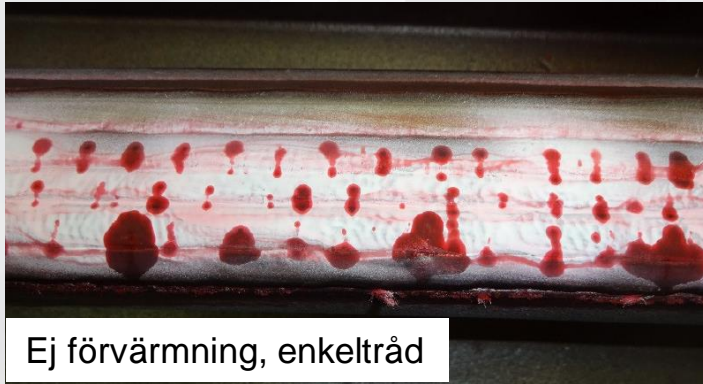
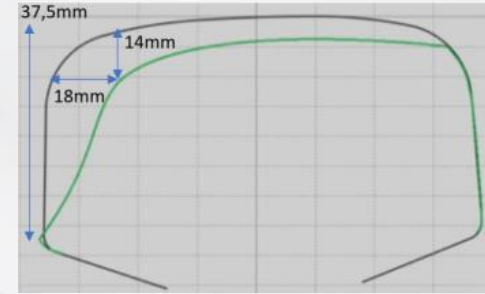
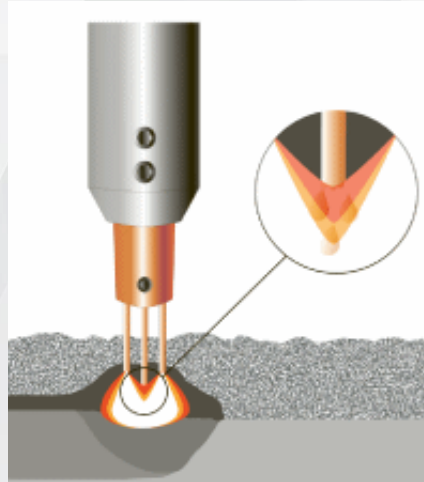

Resultat

Pulverbågs svetsning, med ICE (kallare och lägre uppblandning med gm) – lämpar sig mest sannolikt bättre för påsvetsning sidan av räl. Inledande tester på toppen av räl gav vätesprickor/tvärsprickor, troligtvis pga att processen är betydligt kallare.

Nästa steg är försök i november med kopparbacking och svetsning sida, med förvärmning.

Hårdhetsgräns 400HV10=41HRC (rockwell)

Ej förvärmning, enkeltråd

Förvärmning 100°C, ICE flertråd

Räls – 0.8%C	Enkeltråd 4 lager 1	ICE lager 1	Förvärmning ICE lager 1	Förvärmning ICE lager 2
31 HRC	42 HRC	33 HRC	29 HRC	31 HRC

Viktiga lärdomar

- Vi har utrett var störst ekonomisk vinst kan skapas genom reparation i spåret. Det visar sig vara i kurvor och främst på rälhuvudets sida. Med processen som utvecklats kan vi svetsa på toppen av rälen mycket effektivt. Kanske är en lösning en kombination av processerna.
- Planera för LCC tidigt i projektet – har dragit ut på tiden och påverkat utfallet för teknikfokus enl. föregående slides.
- TRV har standarder och rutiner för reparation som är svårubbade. Svårt att driva igenom ny metod.
- Stora kostnader för mobila reparationsanläggningar gör det ekonomiskt utmanande att implementera tekniken i spåret. (LCC utreder detta noggrannare)

Diskussion

- Implementering
  - Projektet avser att visa fördelarna med reparation i spåret jämfört med byte av räl, vilket är en drastisk förändring. Under projektets gång har TRV och Infranord inlett diskussioner om reparation i depåer utanför spåret, vilket är ett bra första steg.
  - Kräver ekonomisk försvarbarhet genom utredning av LCC
- Spridning och nyttiggörande med målet att nå innovation
  - Infranord har spridit information om projektet internt via deras kanaler. Extra viktigt för att ifrågasätta nuvarande styrdokument/standarder/rutiner.
  - Swerim har spridit information internt och externt

SWERIM